

REFORMÁTUS HÍRADÓ

XIV. ÉVFOLYAM 2. SZÁM

Támogatók: Felsővárosi, Hidelvei, Íriszi, Kerekdombi, Szamosfalvi, Törökvágási, Újalsóvárosi Református Egyházközség, Kolozsvári Református Kollégium.
Alapította: Ballai Zoltán és Bibza Gábor.
Szerkesztő: Kerekes Edit

Örségváltás a Kehelynél: ki viszi tovább a tízéves egyházmegyei értesítőt?

Tízéves a *Kehely*, a 2010-es évek első felében át- és újjáalakult Kolozsvári Református Egyházmegye hivatalos lapja. Az egyházmegye espereseként dr. Bibza Gábor egyik első intézkedése volt ezt a belső egyházi értesítőt elindítani. A kéttucatnyi lapszám mögött sok összefogás, áldozatvállalás és önkéntes munka áll olyanok részéről, akik magukévá tudták tenni a lapalapítás szándékát, megértették értelmét és célját, ezzel együtt időt szakítottak a kiadásával járó feladatok elvégzésére. Ma már a budapesti Széchényi-könyvtárban is jegyzik, de a lapalapító szerint ennél még jelentősebb, hogy sokan számotartják azok közül is, akiket az eltelt évtizedben megszólítani igyekezett. A kezdetekről, a szándékról, a lap céljáról és rendeltetéséről, a szerkesztési folyamatról, a csapatról, döccenőkről és sikerélményekről, no meg a hogyan továbbról Bibza Gábort kérdeztük. (Az interjú a 9. oldalon olvasható.)

SOMOGYI BOTOND

50 év,
50 nap,
50 lapszám

BIBZA GÁBOR

Az ötvenedik lapszámot veszi kezébe a tisztelt olvasó. A Református Híradó a Szabadság napilap mellékleteként mint hét kolozsvári református egyházközség ünnepi értesítője nyitott 13 évvel ezelőtt. Az elmúlt több mint egy évtizedben sikerült tudósítani a kolozsvári reformátusok életéről és a református oktatásban részesülőkről. A tanulás időszaka volt ez az írott kolozsvári egyházi sajtó szervezői számára. A hályogkovácsbátorságot profi kezek tanították, irányították a lapszerkesztés szaknijában: a Szabadságtól „kölcönkapott” szerkesztőnk kezdetektől áldozatos munkával és türelemmel öröködött a híradó felett. A mellékletet fenntartók pedig minden helyzetben kiálltak a folytatás mellett. Remélem, így lesz a következőkben is.

Az ötvenedik napig jutottunk el az előző, húsvéti lapszám óta. Mindarra, amit 50 napja leírtam, csak a Szentlélek lehet a megoldás. Kérünk, hogy az Úr adja számunkra. „Ad mennyei Atyátok Szentlelket azoknak, akik kérik tőle” (Lk 11,13b). Ez pünkösd ünnepe, az ötvenedik napnak a lényege. A Szentlélek kitöltésében foglalattik össze minden. A Szentlélek az igazság, a szeretet és a remény lelke. Mert nem a félelemnek lelkét adta nekünk az Isten, hanem erőnek, szeretetnek és józanságnak lelkét. Kérjük Istenünktől ezen az ünnepen az Ő Lelkét.

Az ötvenedik életévbe lépve eljön az idő, amikor végig kell gondolni a további vállalkásokat. Élmény volt új kommunikációs utakat keresni, írásra fogni a beszédre csiszolt lelkipásztorokat, nógatni az íráskészülteket, a 21. századba vezetni a publicisztika területén is az egyházat. Ezalatt személyesen is fejlődni, folyamatosan tanulni, adott esetben felzárkózni.

Jelenlegi meglátásom szerint az egyházi lapszerkesztésben, -szerkesztésben is nemzedékváltásra van szükség, hogy friss erővel lehessen közszemlére bocsátani a református egyház munkáját, életét, hitét. 13 év után a következő lapszám-tól kezdődően remélhetőleg más(ok) veszi(k) át a szerkesztést, ha a résztvevő kolozsvári református egyházközségek továbbra is fontosnak tartják az írott egyházi sajtó missziós eszközének a használatát.

Ötvenedik napon

■ A város ünnepre készül. Zsibong a sokaság. A nagy birodalom minden szegletéből vannak itt zsidók és nem zsidók egyaránt. Tömegek özönlenek a templombomb felé, bemutatni az áldozatot. Pogányok karavánnal haladnak végig a városon, nézik az ünneplőket, utat engedve számukra. Aratás ünnepe van. Az emberek hálás szívvel mennek megköszönni Istennek a bőséges termést. A város egyik kis utcájában azonban nincs ünnepi hangulat. Tizenkét ember üldögél csendben. Emlékeznek, régi és újabb képek elevenednek meg előttük az elmúlt három évből. Egyik megszólal, a másik átveszi tőle a szót. Van, aki csak némán hallgat, várva a megígért csodát.

Ötven napja jelent meg itt a bezárt ajtók ellenére. Köszöntött a békesség szavával. Mennyire megijedtünk, utána meg milyen boldogok voltunk. Láthattuk őt, még a sebeit is megmutatta. Akkor felcsillant a remény, folytatódik a három év tanítása, a csodák által megint sokan meggyógyulnak. Azután meg ott, a hegyen felhő takarta el őt, ahogy felemelkedett. Az angyalok valamit mondtak, hogy visszajön. De eltelt tíz nap. Tíz nap, és sem-

mi. Mennyit kell még várnunk? Mit kell tennünk? Ki ad tanácsot? Megint magányosok lettünk. A többiek elszéledtek. Mátyás megválasztása után. Maradtunk mi tizenketten, bezárkózva ebbe a házba, tele kérdésekkel, kételyekkel. Visszamenni a halászhalóhoz? Megváltozott az élet, vámszedő nem tudok már lenni.

Kintről behallatszik az ünnepre készülő sokaság zaja. Ki kellene menni közéjük, és ün-

nepelni, áldozatot vinni a templomba. Az akarat ott van, de a test nem engedelmeskedik. Valami ott tartja őket. Egy láthatatlan erő, aminek akaratuk ellenére engedelmeskednek.

Péter megszólal – imádkozunk, testvérek. Kérjünk választ a kérdéseinkre. Az ima csendjébe belevegyl a kinti zaj. Egyre erősebbé válik, sőt valami elnyomja azt. Viharnak a hangja. De az ablaktáblákon át beszűrődik a napsütés. Mi ez a hang? Ez

a sűvítés, ami betölti a szobát. Erős, mégsem félelmetes. Nem is a fülükkel hallják, inkább érzik, átélik, akárcsak a fényt, a lángot, ami körülveszi őket. Rájuk száll, befogadják életükbe, lelkükbe. Ekkor eltűnnek a kételyek, a kérdések. Eltűnik a félelem is. Megtörténik a csoda, ajándékot kaptak attól, aki a mennyekbe emelkedett. A megígért ajándékot. Nem maradnak magukra ebben a világban. A mester gondoskodott a segítségről. Magától nyílik az ajtó, és kilépnek a fénybe, az emberek közé. Valami sugárzik róluk, akár Mózesről, amikor lejött a hegyről, ahol színről színre látta az Urat.

A tizenkettő elkezdi beszélni. Különös dolgokat mondanak Isten szeretetéről, meg hogy van feltámadás és örök élet. Beszélnek Isten fiáról, aki mindezt meg tudja adni. A csodáról, amit átéltek. A sokaság elámul. Kik ezek az emberek, és hogyan értjük őket, hogy beszélnek a mi nyelvünket? Ők meg csak szólnak azzal az erővel, amit kaptak. A városban meg visszhangzik Péter szava: térjete meg és megkapjátok a Szentlélek ajándékát.

Móra László
kajántói lelkipásztor

Zsombori Erzsébet – Zsimbi: Pünkösd, 2024 (batikolás, selyem, akvarell)

Félszázadik lapszám

Kincseket: történelmi ereklyéket, értékes alkotókat, cselekvő ifjakat, nagy-szerű tudományos munká-
kat, közösségformáló erővel bíró embereket mutattunk be, általuk történetek, sor-sok, életek sorakoztak fel a Református Híradó hasábjai-
n az alapítása óta eltelt tíz-
zenhárom esztendőben. Es-
peresi gondolat hívta élet-
re, féltucatnyinál több kol-
ozsvári református egyház-
közösség tartotta meg immár
ötven lapszámon keresztül,
így készülhettek interjú-
júk sorozatai a városunk-
ban és környékén munkál-
kodó presbiterekkel, kánto-
rokkal, kutatókkal, kétéke-
zi munkásokkal, földműve-
sekkel, tanítókkal, üzletem-
berekkel, ifjakkal és kevésbé
ifjakkal, akiket a körülmé-
nyek, a személyes döntése-
ik és választásai valamely
egyházközeli útra tereltek.
Reményeink szerint sikerült
ízeltőlve szolgálni az olvas-
óknak – és ki tudja, kissé
talán az utókornak is – arról:
ilyenek, ilyenek is a 21. szá-
zad elején élő reformátusok.

Vincze Lászlóval: Református Híradó 50

Az ötvenedik lapszám megjelenésének alkalmából Vincze László
bábszínész-borász-főgondnokot kérdeztük a Református Híradóról.

K. E.

– Emlékszel arra, hogyan talál-
koztál először a Református Hír-
adóval?

– A Szabadság rendszeres ol-
vasójaként előszeretettel követ-
tem a tematikus oldalakat (Erdély,
Campus), ezért fel is kaptam a fe-
jem, amikor újabb ilyen jellegű
melléklet jelent meg. Templom-
ba járó ember vagyok, az idő tájt
már presbiter voltam, természet-
esen, hogy örömmel vettem kézbe
a Református Híradó első számát,
és ugyanolyan kíváncsisággal vá-
rom ma is, immár az ötvenediket.

– Közéleti napilap részeként
szerinted mitől, miben más pél-
dával a templomi értesítőnél,
amely inkább adott gyülekezet-
hez ér el vagy az időszakos egy-
házi folyóiratnál, ami esetleg kí-
terjedtebb olvasóközönség figyel-
mére is számíthat?

– A Református Híradó kü-
lönbözőségét abban látom az
egyházi körök kiadványaitól,
amennyiben egy közéleti napi-
lap olvasóközönsége különbözik
ezektől: nagyon más. A templomi
értesítőik vagy az időszakos
egyházi folyóiratok egyfajta cél-
zott közönséget szólnak meg,

viszonylagosan belterjesek, ter-
jesztésük templomközeli közeg-
ben történik. A Szabadságot ol-
vasók között viszont ott vannak
azok, akik önként vagy kény-
szerűségből némileg eltávolod-
tak, vagy akár el is szakadtak a
gyülekezetektől, a hitéletől, a
templomi közösségektől. A Re-
formátus Híradó számukra még
kapcsot jelenthet az elhanyagolt
vallási azonosságukhoz. És ne
felejtjük, ezt a mellékletet más
felekezetűek, sőt felekezeten kí-
vüliek is olvassák, akik számá-
ra egy kis ablak nyílik ezáltal a
kálvinista közösség világa felé.

– Mit olvasol benne szíveseb-
ben? Milyen felmerült tematika
érdekel(t) benne leginkább?

– Világi tisztségviselőként
természetesen az érdekel első-
sorban, hogy más hozzá-
m hasonló gondnokok, presbiterek
hogyan élik meg, gyakorolják
feladataikat, elhivatottságukat.
Tevékenységük példát mutat, öt-
leteket ad, hogy ebben az elide-
genedett életben, széteső társa-
dalomban hogyan próbáljunk
közösséget összetartani, erősí-
teni, vagy éppenséggel létrehozni.
De természetesen minden más
cikket érdeklődéssel olvasok.

– Emlékszel-e olyan cikke-
re, amelyek valamiért számodra
kiemelkedőbbek, fontosabbak,
érdekesebbek, informatívabbak
stb. Lettek volna az elmúlt 13 év
alatt? Mitől, miért voltak ezek
különlegesebbek?

– Minden lapszámban van-
nak kiemelkedő cikkek, tovább-
gondolásra érdemes dolgok vagy
legalább ötletadó felvetések, el-
mélyülésre lehetőséget adó gon-
dolatok. Nagyon szívesen ol-
vasom a kiemelt egyházi ünnepeink
alkalmából közölt cikkeket, hi-
szen ezek mélysége mindig meg-
szólít, minden alkalommal kirag-
ad egy kicsit a mindennapok ta-
posómalmából, kikapcsolják va-
lamelyest az elme zakolatását, és
befelé, a lélek felé irányítják fi-
gyelmünket. Erre pedig egyre na-
gyobb szükségünk van. És termé-
szetesen mindig örömmel ol-
vasom a gyülekezetünkkel kapcso-
latos híreket, tudósításokat.

– Az Írisz-telepi egyházköz-
ség főgondnokaként veled is ké-
szült interjú a Református Hír-
adóban. A kolozsvári gyermek-
fesztiváljainkon magam szerve-
zőként, te pedig előadóként vol-
tál jelen, legtöbbször a városban
és tágabb vonzáskörzetében hoz-
zám hasonlóan talán főként bá-
bosként ismernek. Az interjúból
viszont kiderült, hogy a finom

borok jó ismerője is vagy, ugyan-
akkor a református közösség éle-
tébe is bekapcsolódsz, ez sokak
számára újdonság lehetett. Kap-
tál-e valamilyen visszajelzést az
interjú követően másoktól?

– Az egyházi közeg nem ki-
fejezetten a bábszínházba járók
korsztályát képviseli, és mégis,
egyházi környezetből is érke-
tek visszajelzések ezzel a tény-
kedéssel kapcsolatosan. Sőt,
konkrét megkeresések! A borok-
hoz való kötődésem pedig nem
mellékesen egyházi vonatko-
zású, részben konkrétan az úr-
vacsorai borhoz vezet vissza.
Mai napig bosszantónak tar-
tom, hogy Jézus vére címén mi-
lyen elrettentő lőrékelt vagyunk
kénytelenek olykor magunkhoz
venni. Ez is hozzájárult ahhoz,
hogy elmélyedjek kissé a bor
kultúrájában, kultúrtörténeti je-
lentőségében – és nem melléke-
sen konyhaművészeti szerep-
ben –, hogy észérvekkel tudjam
alátámasztani a minőség felé
való elmozdulás fontosságát.
Hiszen végtére is egyházi éle-
tünk egyik szentségéről beszél-
lünk! És igen, már egyházi kö-
rökben is vannak kezdeménye-
zések, amelyekben tanácsomat,
segítségemet kérik különböző,
borral is fűszerezett események,
rendezvények kapcsán.

REFORMÁTUS HÍRADÓ VI. ÉVFOLYAM 1. SZÁM
A szeretet, amit kapunk és amit adhatunk, megsokszorozódik, halmozottan nő
Élősköd a család ünnepe
Tudomány nélkül elvesz a nép
Életforma az „arankázás” a kollégium nyelvújító körében

REFORMÁTUS HÍRADÓ VI. ÉVFOLYAM 2. SZÁM
Miből él az egyház, ha üres a pertsely?
Zenevel örömet adni az embereknek, jobba tenni a világot
Szabad vallási gyakorlatok járhatóak?

REFORMÁTUS HÍRADÓ VI. ÉVFOLYAM 3. SZÁM
Kidei lelkesből lett iskolaigazgató
Kis-kollélezés a tanári szobától a bentlakásig
700 év, 500 év és a jövőnk

Amikor 2006 nyarán el-
mondtam egykori évfolyamtár-
samnak, hogy kis lélekszámú,
kiöregedő gyülekezetbe fogok
váltani, azt mondta: „Most fo-
god megtanulni, kit is szolgálj!”
Akkor még csak sejtettem, azóta
már tudom, mire utalt.
A lelkeszi szolgálat kívülről
nézve ünnepélyes hivatás. A vil-
ág szemében mi a fekete-fehér-
ben megjelenő különlegességek
vagyunk. Némelykor belülről,
a családból is fel- vagy leérté-
kelődik a szolgálatunk. Hallot-
tam olyan lelkesgyerekekről, aki
az óvodában így beszélt édes-
apjáról: „Ő, az én édesapám
nem dolgozik. Ő csak prédikál.”
Másképp a világ elvárja tőlünk,
hogy többek legyünk,
jobbak legyünk, mint mások.
És épp emiatt lehet bennünk
legalább olyan erőteljesen tá-
madni, mint a politikusokat...

Mi tehát az a szolgálat, és mitől
szolgálat az, amit végzünk? (...)

Visszaemlékszem kórházle-
készségem néhány mozzanatá-
ra. Volt, amikor megkérdezték
tőlem, „milyen szektához tar-
tom...” Máskor szülés előtt álló
kismama kért arra, hogy legyek
melle, amikor életet ad első

szomszédomat is, már tudtam:
számomra ez is „felső rendezés”.

Szolgálatom közelmúltjából
az idő vásznán bennem marad
néhány kimerevített kép.

1. Egyik egyháztagunk hosz-
szas betegség után meghal. Társ-
sa is beteg, mozgáskorlátozott.
Az özvegyen maradt beteg férj

2. Visszük a gondnokkal a
beteghez az úrvacsorát. Látjuk,
hogy az udvaron István bácsi
elesett. A környéken senki. Pró-
báljuk felsegíteni, aztán kiderül,
hogy bűnűl. Az utcán biceg el
mankóval egy másik beteg. Be-
segítjük, és kérjük, maradjon egy
keveset a szükségben levő mel-

ket írtam le. Mint ahogyan tény
az is, hogy csodálatos lehetett
több ezer embernek prédikálni
az első pünkösdben, a Lélek ünne-
pén. Csodálatos ma is prédikál-
ni tágasra épített templomokban,
nagy tömegnek. De kitüntetés
igét hirdetni tiznek, húsznak ak-
kor, amikor tudod: mindenki, aki
még tud járni, ott van az isten-
tisztelőten. De a padban úrvacso-
rázókhöz, az otthon, betegágy-
ban úrvacsorázókhöz is ugyan-
úgy érkezik a Lélek! A „pünkös-
di szél” vizsgalt, ha kell, de újja
szül már most, és azt is átfor-
málja, aki idős! Ahol ott a Lélek,
ott van élet. Ahol van élet, ott
szükség van a szolgálatra. A szol-
gálatnak ezt tudnia kell. És azt is,
hogy munkájának van értelme.

Erdélyi Tünde
(Kehely, 2014, pünkösdi,
I. évfolyam, 1. szám)

A szolgálatra mindig szükség van

gyermekének. Azt tettem, amit
éreztem, vagy amire kértek. Ép-
pen az a szép a szolgálatban,
hogy sokréttű. Hol tűzben, hol
vízben tart. Hozzáállás kérdé-
se, hogy ez elgyötör, avagy meg-
edz. Ha végigkötetem gyüleke-
zeti állomáshelyemet, egyértel-
műen azt tapasztalom, hogy en-
gem az Úr edzeni akar. Amikor
húsvétkor eltemettem az utolsó

reggel mesélt: „Annuska meg-
halt az éjszaka. Nem mertem se-
gítségért indulni, féltem, hogy el-
esem. Az utcán nem láttam sen-
kit, akit behívhattam volna. Te-
lefonunk nincs. Féltem, hogy le-
sok az ágyról. Öríztem egész éj-
jel. Odatettem mellé a kendőjét
az arcához, amit még fiatalok-
runkban vettem neki. Nagyon
vártam, hogy megvirradjon.”

lett, míg intézkedünk. Telefon,
mentő, kórház, család...

3. Virrasztó, pár nappal
anyák napja előtt. A virrasztó-
ban gyerekek is, városról. Két
kislányt megkérdezek, eljön-
nek-e vasárnap a templomba,
hogy legyen nálunk is „ünnepé-
lyesebb” az ünnep? Vállalják.

A szolgálatról írni mindig ne-
héz, mert személyes. A ténye-

Őrségváltás a Kehelynél: ki viszi tovább a tízéves egyházmegyei értesítőt?

KEREKES EDIT

– Mi készítetted arra, hogy az internet fénykorában „belső”, nyomtatott lapot alapíts, honnan eredt a kezdeményezés, milyen megfontolásból született ez az egyházmegyei értesítő?

– A Kolozsvári Református Egyházmegye 2012-ben 23 év szétszórtság után két egyházmegyéből és több csatlakozó egyházközségből alakult újra. Az együvé tartozás tudatosítása és az egyházmegyei események közlésének igénye vezetett oda, hogy egyházmegyei lapot alapítsunk. A lap első számának indító gondolata így szólt: „A Kolozsvári Egyházmegye hivatalos lapjának (KEHELY) a neve szimbolikus jelentőségű. Jelzi református múltunkat, de jelzi azt is, hogy merre szeretnénk haladni. Az új egyházmegyei közösség a Jézus Krisztusba vetett hitben lehet egy, a sokszínűség megőrzése által. A képzeletbeli kelyhet meg lehet és meg kell tölteni tartalommal.” Egy Kehelybe szertettük volna az egységes evangélium-hirdetést önteni.

A nyomtatott formára azért volt szükség, mert a vidéken, Kolozsvár vonzáskörzetében élő református híveket tíz évvel ezelőtt csak ebben a formában tudtuk tájékoztatni. Sok visszajelzés érkezett, főleg az idősebb egyháztagek részéről azzal kapcsolatban, hogy olvasásuk a nyomtatott formát. Az egyházmegye honlapján (kolozsvarireformatus.ro) digitális formában is közzétettük az első két évfolyam számait, de nagyon kevesen keresték fel ott. A visszajelzések alapján a kézbe vehető, megfogható, színes értesítő még mindig vonzóbb sokak számára a digitális változatnál.

A lap címe kettőnk magánbeszélgetéséből származik. Csak példaként hangzott el, címmé nemesedett a gondolat. KEHELY – azaz a Kolozsvári Református Egyházmegye Hivatalos Lapja. Közel két év szervezés után meg is jelent 2014 pünkösdjén. Az eredeti cél az volt, hogy minden gyülekezet beleszerkeszti középre 9. oldalként, hasonló formában a maga helyi értesítőjét, de ez a lépés már nem valósult meg.

Az eredeti elképzelés szerint évente négy alkalommal jelent volna meg. Erre csak 2015-ben került sor. Összesen 10 évfolyam 23 lapszáma látott napvilágot. 2500 példányt nyomtattunk alkalmanként, legalább ennyi háztartásba jutott el. Legkevesebb 5000 egyháztage, és nem csak egyháztage olvashatta.

Induláskor segítséget nyújtott a lap arculatának kialakításában néhai dr. Tunyogi Lehel lelkipásztor. A szerkesztői munkát önzetlenül ingyenesen végzi tíz éve Somogyi Botond lelkipásztor, újságíró. Adorjáni László lelkipásztor az első szám megjelenésekor áldotta és rajzolta meg a grafikai arculatot, amihez azóta is hűségesek maradtunk. Dávid Zoltán, a Misztótfalusi Kis Miklós Református Sajtóközpont és nyomda igazgatója pedig nagy türelemmel, olykor utolsó pillanatban is gondoskodott a jó minőségű színes megjelenésről. Köszönet illesse őket az önzetlen, önkéntes munkáért.

– Az évtized alatt számos változás történt az egyházmegyében, Bethlen Gábor szobrot kapott a Kétágú templomnál, megépült a szászfenesi reformátusok temploma, szerkezetében átalakult az egyházmegye, stb. Ha valaki átlapozza a Kehely

kollekciónak, mondhatjuk, hogy sikerül általános képet kapnia a főbb egyházmegyei történésekről vagy ez inkább csak kihagyásokkal sikerül?

– Átlagban évente két szám jelent meg. Volt olyan, amikor több, volt olyan, amikor kevesebb. Voltak tematikus számok is, de minden alkalommal hírformájában beszámoltunk az előző megjelenés óta történt napi eseményekről. A 8. oldal *Aktuális* rovatát, amely később *Hírek* rovatá alakult, Oroszhegyi Attila Zsolt pusztakamarási lelkipásztor írja, gyűjti immár tíz éve. Emellett az egyházmegye kiemelkedő eseményeinek alkalmanként külön riportot, beszámolót szenteltünk. A lap rendszeresen tudta tá-

vezéstől az adminisztrációs feladatokon keresztül a lelkigondozásig, így valahol érthető, ha a cikkírás, tudósítás feladata háttérbe szorul. Milyen érvekkel lehet cikkírásra bírni őket? Volt-e arra példa, hogy ez a munka „megtérült”, a lelkészek pozitív élményekről, következményekről számoltak be ennek kapcsán?

– A lelkipásztor könnyen fogalmaz, beszél, de nehezen kerít időt arra, hogy gondolatait le is írja. Tisztelet a kivételnek. A személyes felkérés gyakran a leghatásosabb meggyőző forma volt. A szóbeli felkérések mintegy 30 százalékát utasították vissza a felkértek. A presbiterek ritkábban utasítottak vissza, annál több feladatot hagyva az olvasószervezőkre.

– Van értelme a leírt szónak. A szó az éterben „elszáll”, hátrább kerül a keresőtalálatokban, a lapban leírt megmarad. A Farkas utcában sétálva megszólított egyszer egy olvasónk. Közölte, hogy minden példányt olvas, és várja a következő lapszámot. Sőt gyűjti a lapszámokat. Ilyen visszajelzések adtak erőt a lap továbbviteléhez.

Sok évtizedes hiányt próbáltunk orvosolni 2012-ben. Nagyon gyengén állt az írott egyházi sajtó általában Erdélyben. Speciál a kolozsvári nem is létezett. Ezt kívántuk orvosolni kifelé a nagyközönség irányába a 2011 óta a Szabadság mellékleteként megjelenő *Református Híradóval*, befelé az egyháztagek felé pedig a *Kehely* példányaival. Mára az Országos Széchényi Könyvtár bekérte a megjelent lapszámokat archiválás céljából. Ezek szerint számontartják a lapot hivatalos szakmai fórumokon is. Ha csak egy csépp ez a tengerben, mégis történt valami. Elkezdődött a nyomtatott kolozsvári református újságírás az elmúlt bő évtizedben.

Bár elfogult vagyok, de mindaddig, amíg lesz olvasóközönség, addig érdemes kiadni nyomtatott formában is, párhuzamosan egyre szükségesebb lesz az online terjesztés is.

– Érzésem szerint mennyiben sikerült az induláskor megfogalmazott törekvéseknek érvényt szerezni?

– Annyiban sikerült a megfogalmazott törekvéseknek érvényt szerezni, amennyiben ezt a közönség, jelen esetben az egyháztagek komolyan vették. Egy lap olyan, amilyenek a mögötte állók. Ebben az esetben a Kolozsvári Református Egyházmegye lelkipásztorai, presbiterei és tagjai. A lap egyfajta karképe, látletele a kolozsvári református társadalmunknak. Ami sikeres benne, az a szervezethez tartozás, ami még hiányzik, annak megvan a társadalmi háttérrel is.

A lap átlendítette a sajtó szintjén a közösséget a múltból a jelenbe. Hogy mivel töltjük meg, az a teljes közösség mondanivalójától, közlendőjétől függött, függ és fog a jövőben is függeni.

– Milyen mértékben kapcsolódik a Kehely személyedhez? Várhatóan addig fog megjelenni, amíg esperes leszel (Bibza Gábor idén ősszel teljesíti be szabály szerinti utolsó, második esperesi mandátumát – szerk. megj.), vagy sikerülhet tovább is éltetni?

– A Kehely ötletgazdája voltam. A címet tőled kölcsönöztem. Tagja voltam az alapító csapatnak. Tíz éven keresztül meghatároztam a lap tartalmát, kinézetét, megjelenését. Vele együtt fejlődtem az újságírás-szervezés szintjén. Beleláltam a lapon keresztül az írott sajtó kulisszáiba. Sikereiben osztoztam, hiányosságait magamnak tudom. Életem része lett.

Tudom, hogy ennél többet is lehetett volna több összefogással. Talán a holnapban. Most ennyire teltet.

A lap létezik. 2024-re a költségvetés is biztosított. Azon múlik a folytatás, hogy a fiatalabb lelkipásztorok közül valaki átveszi-e a szervező-, szerkesztői munkát. Tapasztalat alapján azt javaslom, hogy egy szerkesztőbizottságra kellene bízni a további szervezést, szerkesztést, kiadást. Szóban már felajánlottam a lehetőséget a lelkipásztorok számára. Most megteszem írásban is. Eljött az ideje az őrségváltásnak.

jékoztatni az egyházmegye történéseiről a tagokat.

Két tematikus szám is megjelent: a Kolozsvári Magyar Napok alkalmával 2018-ban és a koronavírus-járvány idején. A magyar napokra megjelent lapszám 3500 példányát Csákvári Dániel Németországban élő lelkész társammal személyesen osztottuk ki a Farkas utcában sétálva. Nagyon sokan szívesen fogadták a kezdeményezést. Talán ez volt az az alkalom, amikor a Kehely utcára ment. A járvány ideje alatti bezártságban 2020 tavaszán a lap azt járta körül, hogy miként viszonyult a református egyház a járványokhoz a történelemben és mit lehet tenni a Covid-járvány alatt az elszigeteltségben. Hogyan lehet úrvacsorát venni otthon vagy bibliát olvasni, imádkozni, online istentiszteletet hallgatni. Ez lett a legaktuálisabb, meglátásom szerint a legjobban sikerült lapszám.

– Lelkipásztorok kívülről kik írják a Kehely cikkeit? És kik írhatják/írhatnák még?

– A Kehelyben a közel 30 ezer egyháztageból bárki írhat. A valóságban a lelkipásztorokon kívül alkalmanként presbiterek publikáltak az elmúlt tíz évben. Volt arra is példa, hogy újságírók cikkeiket vették át.

Művészeknek is lehetőség nyílt a megnyilvánulásra. Egy-egy lapszámot illusztráltunk Gy. Szabó Béla, Zombori Erzsébet-Zsimbi, Mayer Hella és Nemes András Csaba alkotásaival.

– A szerzők gyakran lelkipásztorok, akikről köztudott, hogy – természetesen személyiségüktől függően – többnyire sokrétű teendővel terheltek a közösségszer-

Egy-egy megírt cikk után derült ki, hogy kinek van újságírói vénája, és ki az, aki nem tud kiszakadni a sematikus, kronologikus felsorolásból.

– Gyakran olvasni a Kehelyben lelkészbeiktatásokról, kívülállóként is fokozott öröm például arról értesülni, hogy szórványgyülekezetek lelkészt kapnak. A cikkek alapján úgy tűnik, ezen a téren folyamatos a mozgólódás, szervezkedés, bár az elnéptelenedő gyülekezetek problémája állandó, nehéz feladat. Az egyházmegye és az esperes, az egyházközségek és lelkipásztorok teendőit, a kihívásokkal való szembenézést hogyan segítheti sikerre a Kehely?

– A lap célja tudatosítani az olvasóban, hogy egy nagyobb református közösséghez, az egyházmegyéhez tartozik, máshol is élnek reformátusok a környéken, egymástól tanulhatunk helyi megoldásokat, és ebben a közösségben mindenki számít.

Az új lelkipásztorok érkezése mindig a jövő reményét is jelenti a gyülekezetek életében. A lelkészbeiktatásokról szóló beszámolók pedig azt a tudatot erősítették az olvasóban, hogy van élet és van remény az egyházi életben is. Nemcsak létszámfogyás és anyagi gondok vannak, hanem mindig van új kezdet, új remény. A közösség mindig megújulhat. Ilyen értelemben a Kehely nagy segítséget nyújtott az egyházmegye kebelbeli gyülekezeteinek optimistább jövőképehez.

– Milyen visszajelzések érkeztek az egyre inkább az audiovizuális médiára átszokott olvasóktól? Van-e még konkrét haszna a leírt szónak szemben az éterbe elszálló tartalmakkal?

Szépen beszélni magyarul

■ Idén már az 58. Aranka György nyelv- és beszédművelő versenyt szervezték Kolozsváron, az Apáczai Csere János Elméleti Líceumban, ezen versenyzőként én is részt vehettem a *Szép magyar beszéd* kategóriában, és továbbjutottam a Kárpát-medencei döntőbe. Ezt a gyönyörű Győrben tartották, amely – hogy felkészítő tanárnőmet idézzem – olyan, mint egy ékszerdoboz, teli csupa értékkel és szépséggel.

A verseny felosztásával idén találkoztam először: három kategóriában mérkőzhetnek meg a diákok – az *Édes anyanyelvünk* esetében szónokolni kell, a *Versben bujdosó* a versmondókat várja, a *Szép magyar beszéd* pedig szövegek értő és értető olvasását kéri számon.

A vetélkedőre tetszésem szerinti szöveget kellett kiválasztanom, felolvasásakor a szavakat szépen, tisztán, artikuláltan kiemelve, helyesen hangsúlyozva a lényeges információkat, hogy a közönség megértse azokat anélkül, hogy látná a szöveget. Ugyanakkor ismeretlen szöveget is fel kellett olvasni, amelyhez 15-20 perc felkészülési idő állt rendelkezésünkre. Írásbeli feladatokat is kaptunk, egy részük szövegértelmező gyakorlat volt, a másik részük pedig szövegjelölés. Erre a módszerre az iskolai keretek között nem szokott hangsúly kerülni, lényege, hogy egy szövegrészletben be kell jelölni a hangsúlyos, hangsúlytalan szavakat és a szüneteket. A tapasztalat szerint ezt sok gyakorlással lehet elsajátítani. A Kárpát-medencei döntőn az írásbeli feladat kizárólag ilyen gyakorlatakból állt.

Az esemény nemcsak arról szól, hogy megmutatjuk a tudásunkat, nyelvérzékünket, hanem arról is, hogy vállaljuk magyarságunkat, nyelvünket, megmutathatjuk: fontos az, hogy magyarok vagyunk, és nyelvünk szépségét nem akarjuk elveszíteni. Részben a közös érdeklődésből fakadóan is sok barátság alakul ilyenkor, amelyek akár életre szólóak is lehetnek. Jómagam úgy érzem, hogy egy nagy „családba” kerültem, befogadó, megértő és szerető emberek közé, akik az enyémhez hasonló céllal érkeztek. A verseny érdekessége, hogy a végén nem sorrendi helyezést érnek el a diákok, hanem különféle díjakat és elismeréseket kapnak, amelyek még inkább részvételre ösztönöznek. Iskolánkat, a Kolozsvári Református Kollégiumot ketten képviseltük, Tárkányi Anna a 12. A, jómagam a 9. osztályból. Erdélyből összesen kilencen vettünk részt a Kárpát-medencei döntőn, ahol Anna különdíjat kapott.

Óriási élmény volt eljutni Győrbe, nemcsak életre szóló emlékeket, de rengeteg barátot szereztem, és sokat tanultam, fejlődtem. Rendkívüli verseny volt, rendkívüli emberekkel, rendkívüli helyen.

Szántó Báborka, 9. A

Diákcserre, iskolacsere, életcsere

Gondolkodtál már azon, hogy cserediák légy? A Kolozsvári Református Kollégium tizedikes és tizenegyedikes diákjai minden évben leadhatják pályázatukat, ha szeretnének részt venni a programban. Az érdeklődőket nyolc magyarországi iskola várja, ahol egy hetet tölthetnek a szerencsések: Debrecenben, Gödöllőn, Hódmezővásárhelyen, Kiskunhalason, Miskolcon, Pápán, Sárospatakon vagy Tatán. Ez a több évtizedes múltat visszatekintő gyakorlat a koronavírus-járvány miatt félbeszakadt, de 2023-tól a program újraindult.

NAGY ANITA, 11. C

Kétszer is volt szerencsém cserediáknak lenni. Először Gödöllőre, másodszor pedig Tatára utaztam. Akár ijesztőnek is tűnhet teljesen új helyre és társaságba csöppenni, főleg azoknak, akik hozzám hasonlóan kicsit zárkózottabbak. Tapasztalataim szerint nincs ok félelemre, mind a diákok, mind a tanárok, illetve a vendéglátók nagyon befogadóak és kedvesek, nem idegenként kezeltek, hanem úgy, mintha mindig is közéjük tartoztam volna.

A cserediákság fő programja a tanórákon való részvétel. Bár ilyenkor tőlünk nem kérnek számon a leckét, mégis úgy gondolom, hogy érdemes figyelemmel követni az órákat, hiszen a mi tantervünk eltérő a magyarországiaktól, így új, érdekes információkra is szert tehetünk. Reál-termesztudomány szakosként egyértelműen az ehhez kapcsolódó tanórák érdekelnek a legjobban. Érdekes

Csereélet – introvertáltaknak is

volt megfigyelni: bár előfordul, hogy ugyanazt tanuljuk, mégis egy-egy feladatot más módszerrel oldunk meg, másképpen nevezünk vagy jelölünk például egy-egy fizikai mennyiséget. De nem csak a reál tantárgyaknál figyelhető meg ez az eltérés, a történelmet is más szemszögből, behatóbban tanítják.

Nekem kifejezetten tetszett, hogy Magyarországon is nagy hangsúlyt helyeznek a diákok lelki nevelésére is, mindkét helyen a napot reggeli áhítattal kezdik, amit Tatán minden reggel más személy tart: helyi vagy környékbeli lelkészek, tanárok, de még diákok is. Olykor hangszerezés kíséretű énekek is fel-

csendülnek a tanárok és diákok jóvoltából.

A tanórák mellett a cserediákoknak különböző programokat, például kirándulásokat szerveznek, bemutatva a környék látnivalóit és érdekességeit. Nekem nagyon tetszenek a régi kastélyok, így a Gödöllőn található Grassalkovich-kastélyt és a tati Esterházy-kastélyt is érdeklődéssel térképeztem fel. Cserediákságom alatt még ellátogattam Visegrádra, Esztergombra, Szentendrére, illetve többször is a budapesti Nemzeti Színházba, és bár ezek a helyszínek kissé távolabb estek, de Tihanyra és Balatonfüredre is elutaztam, ami számomra nagy élmény volt, ko-

rában ugyanis csak egyszer jártam a Balatonnál, és jó volt feléleveníteni az emlékeket.

A tati és a gödöllői iskola sem rendelkezik saját bentlakással, így mindkét alkalommal családoknál szállásoltak el. A Tatán töltött egy hétben nemcsak az ottani iskola diákjává váltam, hanem az engem befogadó család háromévesének a „nővérévé” is, ami számomra teljesen új élmény volt, ugyanakkor nagyon megszerettem az egész családot.

Ha tehát korombeli olvasóként kétségeid vannak, hogy érdemes-e kipróbálni a cserediák létformát, azt tanácsolnám, hogy aggodalom nélkül vágj bele, ne habozz!

Felfedezni Bukarestet

Hálókocsikban utazni Bukarestig már önmagában élményszerű tizedikesként – ráadásul az ott töltött két nap alatt meglepetés-szerű volt felfedezni a főváros érdekességeit.

ECHARD ROLAND,
DEMETER NIMRÓD, 10. A

Csomagjainkat a szálláson hagyva elindultunk városlátogatásra: szemügyre vettük a történelmi központot és országunk közhatóságainak épületeit, ahol a mindennapi életünkről döntenek. Megtekinthettük a Victoria-palotát, a kormány székhelyét. Kiderült, hogy itt döntenek életünk sok lényeges kérdéséről, például, hogy diákként kapunk-e, vagy sem tízórainak kecszet, gyümölcsöt az iskolában. Nem volt túl megnyugtató szembesülni azzal, hogy a kormánypalota műemlék épülete földrengés esetén kiemelten omlásveszélyes...

Külső és belső pompájával lenyűgöző látvánnyal szolgált a Győzelem sugárúton elhelyezkedő Athenaeum, amit talán Bukarest ékkövének is nevezhetnénk. Meglepetéssel hallottuk, hogy ez a történelmi freskókkal díszített, márvánnyal teli, hatalmas ingatlan mindössze két év alatt épült fel közadakozásból, amelyet ezzel a népszerűvé vált szöveggel hirdettek meg: „Dați un leu pentru Ateneul!” Akkoriban 1 lej soknak számított, mivel az érme ezüstöt is tartalma-

zott. (A 19. század utolsó évtizedeiben emelt Athenaeumot felavatták ugyan két évvel az építkezés kezdete után, de a munkálatokat később is, összesen több mint tíz évig folytatták – szerk. megj.)

Ezután megnéztük a főváros legrégebbi közkertjét, a Cișmigiu-kertet, majd a hosszú sugárutakat röttük, amíg meg nem pillantottuk a parlament palotájának hatalmas épületét. Talán mindannyiunkban leginkább az a sztereotípa élt,

hogy ebből a szürke épületből csak hidegség árad, főleg a kommunizmus éveinek hatása miatt – ehhez képest úgy érzem, kellemes meglepetéssel szolgált mindnyájunknak. Ahogy áthaladtunk a hatalmas báltermek, dísztermek, fogadótermek, aranyszállal hímzett függönyökkel, hatalmas szőnyegekkel díszített folyosók, díszlépcsők során, néhány helyiségben szinte mesebeli kastélyban érezhettük magunkat.

Megismertük, hogyan születnek a törvények: a törvénytervezeti javaslatot a parlamenti szakszabványok véleményezik, aztán a parlamenti frakciók ki-

fejezik támogató vagy elutasító szavazataikat, majd a tervezetet közzéteszik, és szavaznak róla a plénumban. Az utóbbi két szakasz munkálatainak mi magunk is tanúi lehettünk, feltehetjük kérdéseinket a politikáról, majd beszélgettünk többek között a hazai környezetvédelemről, védett állatokról, természetvédelmi területekről. Ezt követően lelépcsőztünk az étkezdébe, amely az épület korábbi fejedelmi pompájától eltérően teljesen más stílusjegyeket képvisel ugyan, de igazán izletes háromfogásos ebéddel szolgált.

Utolsó napunkon a helyi tömegközlekedést igénybe véve jutottunk el a Cotroceni-palotába: lenyűgöző termeiben akár XIV. Lajos korabeli francia kastélyba képzelhettük magunkat. Megtudtuk, hogy 17. századi építésekor monostornak szánták, később hercegi és királyi palotaként, a kommunizmus éveiben pionírpalotaként szolgált. A második világháború előtt ez volt Románia trónörökösének hivatalos otthona, amit beszó a titkos folyosók és lépcsők hálója. Jelenleg a palota egyik szárnyában Románia elnöki hivatala működik, másik része múzeum. Összességében nagyon jó tapasztalat volt a bukaresti látogatás, ami sokkal több meglepetéssel szolgált, mint amire számítottunk!

Bukarest ékköve, az Athenaeum